

Wychodzi 2 razy w miesiącu



ADRES REDAKCJI  
I ADMINISTRACJI:  
Poznań, ul. Młyńska 5

KONTO P.K.O. nr V-945/113  
NR TELEFONU 518-55

PRENUMERATA:  
rocznie . . . . . zł 480  
kwartalnie . . . . . zł 120  
pojedynczy numer . . . . . zł 25

OGŁOSZENIA:  
drobne: 1 słowo . . . . . zł 10  
napis: 1 słowo . . . . . zł 20  
reklamy 1 cm<sup>2</sup> . . . . . zł 40

## Zmiana dekretu o publicznej gospodarce lokalami

Powojenna sytuacja mieszkaniowa, olbrzymie zniszczenia budynków w wielu miastach Polski wywołały konieczność wprowadzenia w r. 1945 tzw. publicznej gospodarki lokalami. 5 letnia praktyka wykazała jednak, że nie wszystkie przepisy dekretu wytrzymały próbę życia. Nie wytrzymały jej zwłaszcza przepisy, dotyczące kontroli najmu i odwołań od orzeczeń władz kwaterunkowych.

Te przyczyny oraz zasadnicze zmiany w organizacji terenowej władzy państwowej sprawiły, że 18 lipca br. wniesiony został pod obrady Sejmu rządowy projekt ustawy, zmieniający dekret o publicznej gospodarce lokalami i kontroli najmu. Projekt ten zatwierdzony został 20 bm.

Trzy są zasadnicze zmiany, które wprowadza ustawa:

1. Orzecznictwo w sprawach mieszkaniowych odebrane zostało komisjom lokalowym powołanym przez Prezydium Rad Narodowych a przekazane odwoławczym komisjom lokalowym.

2. Nadzór ogólny nad działalnością władz kwaterunkowych oraz komisji odwoławczej powierzony został Ministrowi Gospodarki Komunalnej.

3. Zniesione zostały przepisy dotyczące kontroli najmu, tj. kontroli umów o odstępie.

Do zmian poważniejszych należy również zniesienie pojęcia sublokatorstwa i lokatora głównego.

Najważniejszą zmianą, którą wprowadza ustawa, jest przeniesienie decyzji w sporach mieszkaniowych z komisji lokalowych, na powołane przez ustawę komisje odwoławcze.

Powierzenie przez dekret z 1945 r. orzecznictwa komisjom lokalowym Rad Narodowych okazało się w praktyce nie bardzo szczęśliwe. Komisje pracowały niezbyt systematycznie, w związku z czym powstawały olbrzymie zaległości. „Zator” ten był tym niebezpieczniejszy, że sam fakt złożenia odwołania do właściwej komisji lokalowej —

paraliżował prawie zawsze wszelkie czynności wykonawcze.

Ten stan rzeczy ulegnie obecnie zasadniczej poprawie. Zapewniają ją nowe przepisy, dotyczące organizacji władz kwaterunkowych i odwoławczych komisji lokalowych, jak również ogólnego nadzoru nad ich działalnością.

Władzą kwaterunkową pierwszej instancji będą obecnie prezydium miejskich lub gminnych Rad Narodowych, a instancjami odwoławczymi — odwoławcze komisje lokalowe przy prezdydiach Rad Narodowych wyższych stopni.

Przepisy rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej, które uregulować mają wewnętrzną organizację i tryb postępowania odwoławczych komisji lokalowych, niewątpliwie uregulują ją w ten sposób, aby nie dopuścić do powstania zaległości, by spory mieszkaniowe załatwiane były na bieżąco.

Druga zasadnicza zmiana dotycząca nadzoru ogólnego, wiąże się również z organizacją władz kwaterunkowych. Nadzór ogólny powierzony został bowiem nie, jak dotychczas, prezdydiom Rad Narodowych, ale Ministrowi Gospodarki Komunalnej, który będzie miał prawo w urzędzie wstrzymać wykonanie orzeczeń komisji lokalowej, a nawet w niektórych wypadkach uchylić lub zmienić te orzeczenia.

Minister G. K. będzie więc jakby dalszą instancją odwoławczą.

Dotychczas funkcję tę pełniły prezydium Rad Narodowych, przy czym każde Prezydium stosowało różne kryteria.

Scentralizowanie nadzoru głównego nad działalnością władz kwaterunkowych i komisji odwoławczych w rękach Ministra G. K. zapobiegnie tak częstej dotychczas rozbieżności praktyki prezdydiów Rad Narodowych i przez to samo da moż-

Upraszamy o przekazanie prenumeraty za IV kwartał do 15. IX. 1950 r.



ność wytworzenia się jednolitej praktyki w sprawach mieszkaniowych.

Wreszcie trzecia zasadniczej wagi zmiana dotyczy zniesienia kontroli najmu, jako instytucji, która nie zdała próby życia.

Kontrola najmu według dekretu z 1945 r. mogła być wprowadzana przez Rady Narodowe w miejscowościach nie objętych publiczną gospodarką lokalami, i była jak gdyby łagodniejszą formą publicznej gospodarki. Dawała ona bowiem właścicielowi budynku możliwość swobodnego doboru lokatora pod warunkiem, że odpowiednią umowę zatwierdzi władza kwaterunkowa. Jeżeli właściciel tego nie zrobił, lub umowa nie została zatwierdzona, władza kwaterunkowa mogła przydzielić wolny lokal osobom według swego uznania.

Praktyka wykazała, że przepisy o kontroli najmu były często powodem samowolnego postępowania władz, i że powstawały na tym tle liczne nadużycia. Dlatego kontrola najmu została zniesiona; w zasadzie więc właściciel może dowolnie wybierać sobie lokatora bez potrzeby przedstawiania umowy o najmie władzy kwaterunkowej.

Aby jednak zabezpieczyć możliwość przymusowego wprowadzenia lokatora ustawa pozwala prezydium miejskiej lub gminnej Rady Narodowej na przydzielanie wolnych lokali na potrzeby własne władz, urzędów itp. ale konieczne jest do tego zezwolenie wojewódzkiej komisji lokalowej. Ustawa daje nawet możliwość prezydium Rady usunięcia osób z lokalu, który ma być przydzielony urzędowi lub ich pracownikom, do czego również konieczne jest jednak orzeczenie właściwej wojewódzkiej komisji lokalowej. Orzeczenie to musi być prawomocne, to jest takie, od którego nie złożono odwołania. Osoby usuwane muszą otrzymać lokal zastępczy.

Instancją odwoławczą od decyzji Prezydium Rady i zezwolenia Woj. Komisji Lokalowej jest Państwowa Komisja Lokalowa przy Prezydium Rady Ministrów.

## Zapomogi dla emerytów

Pierwotny projekt przydzielenia części dotacji na zapomogi dla emerytów Związkowi Polskich Zrzeszeń Emerytalnych, który rozprawiłby ją pomiędzy swoje komórki organizacyjne znające najlepiej sytuację materialną swoich członków i przez zasilenie swoich funduszy zapomogowych mogłyby najszybciej i najskuteczniej udzielić pomocy najbardziej potrzebującym swoim członkom — został zmieniony w ten sposób, że rozdział zapomóg powierzono Wojewódzkim Radom Narodowym, które wydały następujący okólnik:

Do

wszystkich Prezydów Powiatowych i Miejskich Rad Narodowych,

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej rozważa możliwość przyznania jednorazowych zapomóg doraźnych najbardziej potrzebującym po-

Na podkreślenie zasługuje wreszcie zlikwidowanie podziału na sublokatora i głównego lokatora oraz zastąpienie tych pojęć terminem „współlokator”. Pod tą pozornie formalną zmianą kryje się jednak zasadnicza zmiana merytoryczna. W razie bowiem, gdy w jednym mieszkaniu jest kilka rodzin, posiadających odpowiednie nakazy, wszystkie te osoby mają jednakowe prawa i jednakowe obowiązki.

Wynika to konsekwentnie z przepisów ustawy, przewidujących, że jedyną władzą właściwą do przydzielania wolnych mieszkań, a nawet ich części w miastach objętych publ. gosp. lokalami (a więc w Warszawie, Łodzi, Gdańsku, Lublinie, Krakowie, Katowicach, Poznaniu i w niektórych gminach podwarszawskich) jest władza kwaterunkowa. Ona tylko może dysponować wolnymi lokalami, do niej musi być zgłaszany każdy wolny lokal. Prywatna instytucja „podnajmu” została więc zniesiona.

Jednakże licząc się z tym, że narzucenie spólnoty mieszkaniowej powinno ograniczać się do konieczności życiowej, ustawa daje możliwość swobodnego doboru współlokatorów w okresie 30 dni po podaniu do publicznej wiadomości norm zaludnienia.

Ustawa stanowi dalej, że nie może być dokwaterowane mieszkanie jednoizbowe, zamieszkałe przez jedną osobę, oraz lokal dwuizbowy, nawet zamieszkały tylko przez dwie osoby. Słuszny ten przepis wydany został, by choć w części zapobiec kłótniom powstałym na tle wspólnego zamieszkiwania. Co więcej: ustawa przewiduje możliwość występowania współlokatorów na drogę sądową o usunięcie lokatora, zakłócającego spokój i porządek domowy.

Ustawa wylicza następnie szczegółowo, jakie mieszkania nie podlegają publ. gosp. lokalami (nie podlegają jej np. mieszkania wyłączane spod kwaterunku, które zostały odbudowane) oraz jakie osoby mają prawo domagać się przydziału lokali w miejscowości objętej publiczną gospodarką lokalami.

mocy rencistom, emerytom i inwalidom cywilnym.

Aby móc właśnie ocenić potrzeby w tym zakresie Ministerstwo prosi o kierowanie się przy przyjmowaniu podań następującymi wytycznymi:

1. pochodzenie socjalne zachowując kolejność: robotnicy, chłopci, małorolni, średniorolni i inteligencja pracująca,

2. stan rodzinny — posiadający więcej niż 3 dzieci,

3. wyjątkowo ciężka sytuacja materialna, np. przeciągła choroba, zgon lub nieszczęśliwy wypadek członka rodziny itp.,

4. niezdolność do pracy wzgl. niemożność zatrudnienia petenta w miejscu jego zamieszkania w czynności, którą ze względu na uszkodzenie i stan zdrowia mógłby wykonywać,

5. brak członków rodziny zobowiązanych do alimentacji.



Do otrzymania zapomogi nie kwalifikują się renciści, emeryci i inwalidzi cywilni:

1. przebywający w zakładach opiekuńczych i szkoleniowych,
2. posiadający członków rodziny zobowiązanych do alimentacji,
3. pracujący,
4. prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwa handlowe, przemysłowe itp.,
5. zdolni do pracy,
6. inwalidzi zdolni do szkolenia i zatrudnienia,
7. pobierający zaopatrzenie powyżej 6.000 zł.

Prezydium Powiatowych i Miejskich Rad Narodowych dokonają wyboru osób, kwalifikujących się do ewentualnego otrzymania zapomóg w porozumieniu z właściwymi Radami Zawodowych Stowarzyszeń Rencistów i Emerytów.

**Spółdzielnia Oszczędnościowo-Pożyczkowa  
Emerytów Państwowych z odp. ogr.  
w Poznaniu, ul. Młyńska 5 m. 5**

1. przyjmuje wkłady
2. udziela pożyczek
3. inkasuje weksle

Wnioski w powyższej sprawie oczekuje Prezydium Woźew. Rady Narodowej w terminie do dnia 30. 8. br.

Wnioski które wpłyną po w/w terminie nie będą mogły być uwzględnione z powodu wyznaczonego terminu przez Ministerstwo, przv czvm odpowiedzialność ponoszą odnośnie Prezydium Rad Narodowych.

Okólnik powyższy nosi datę 17 sierpnia br.

W celu umożliwienia emerytom skorzystania z powyższych zapomóg, postaramy się wystać „Emeryta” kilka dni przed upływem wyznaczonego terminu i zwracamy uwagę, że odnośna prośbę należy wnieść do Prezydium najbliższej Powiatowej lub Miejskie Rady Narodowej.

*Redakcja.*

Najbardziej interesującą lekturą dla starszych i młodszych jest reportaż Zygmunta Gizelli

## „Niemiecki nalot”

Administracja „Emeryta” wysłała książkę listem poleconym po nadesłaniu kwoty 240,— zł.

Na przekazie należy zaznaczyć „Niemiecki nalot”.

## Protokół

posiedzenia Zarządu Związku Polskich Zrzeszeń Emerytów Państwowych i Wojskowych w Warszawie z dnia 18 sierpnia 1950 r.

Początek o godzinie 10. Obecni: prezes Gizella, wiceprezes Łuszczynski, sekretarz Perkowicz, skarbnik Milewski oraz członkowie Bułat, Jaworski, Madej i Młynarczyk.

Porządek dzienny: odczytanie protokołu ostatniego posiedzenia Zarządu, sprawozdanie Prezydium Zarządu z dotychczasowej działalności, skarbnika i administracji Schronisk, ustalenie terminu ewent. Nadzwyczajnego Zjazdu Delegatów Zrzeszeń Emerytalnych, wytyczne dalszych prac, wnioski.

Po otwarciu posiedzenia przez prezesa Gizellę odczytano tak protokół z posiedzenia Zarządu z dnia 12 maja br, który przyjęto bez zmiany, jakoteż protokoły posiedzeń Prezydium Zarządu z dnia 12 czerwca, 6 lipca i 17 sierpnia br. dające obraz prac Prezydium i jego zabiegi o poprawę bytu emerytów, wdów i sierot.

Prezydium wniosło szereg memoriałów do Władz kompetentnych tak o poprawę bytu, wypłacenie 5% podwyżki uposażeń, którą otrzymali pracownicy czynni już od 1 stycznia b. r. i o znowelizowaniu przepisów ustawy z dnia 1 lipca 1949 r. Dz. U. R. P. Nr 42, poz. 304, dotyczących weryfikacji praw emerytalnych przez wstawienie postanowień o konieczności uzasadnienia orzeczeń wydawanych przez Komisję Weryfikacyjną i dopuszczalności odwołania od orzeczeń krzywdzących. Postulaty te rozważane są przez Komisję Świadczeń Emerytalnych, która odbyła już szereg posiedzeń i jest nadzieja, że prace swoje zakończy jeszcze w tym roku, tak

że ewentualna poprawa bytu spodziewana być może od 1 stycznia 1951 r.

Po wyjaśnieniach udzielonych przez Prezydium Zarządu, postanowiono zaniechać na razie zwołania Zjazdu Delegatów i pozostawiono Prezydium Zarządu decyzję tak co do konieczności jak i co do terminu zwołania Zjazdu oraz ustalenia porządku dziennego i rozdziału referatów na Zjazd.

Skarbnik Związku złożył sprawozdanie kasowe jak następuje:

W czerwcu br. wynosił: przychód zł 35.000, rozchód zł 37.605.

W lipcu br. wynosił: przychód zł 37.605, rozchód zł 39.440.

W sierpniu br. wynosił: przychód zł 40.000, rozchód zł 37.111 — razem przychód zł 111.005, rozchód zł 114.156.

Z powyższego sprawozdania wynika, że jakkolwiek odezwy Zarządu zamieszczane w „Emerycie” i ponaglenia indywidualne poprawiły nieco sytuację finansową Związku, mimo to, wpływ ze składek nie pokrywa wydatków administracyjnych, przy czym należy uwzględnić, że niedobór byłby o wiele większy, gdyby nie to, że prezes Związku nie pobiera w ogóle uchwalonego mu przez Zarząd wynagrodzenia za pełnione przez niego czynności, za prowadzenie ksiąg kasowych Schronisk, nadzór nad nimi itp.

Ponieważ Zarząd Schronisk prowadzony jest według pisma Ministerstwa Skarbu z dnia 16-go grudnia 1949 r. z ramienia i na rachunek Związku



Zrzeszeń Emerytów Państwowych i Wojskowych jako ich posiadacza, Zarząd postanawia, że wynagrodzenie prezesa i zwrot kosztów przejazdów tak bieżących jak i zaległych należy pokrywać z funduszków Osiedli emeryckich.

Konieczność podwyższenia składek członkowskich należy przedstawić najbliższemu Zjazdowi Delegatów, a tymczasem wezwać ponownie na łamach „Emeryta” organizacje terenowe do zasilenia ze swoich funduszków Kasy Związku Zrzeszeń.

Prezes składa sprawozdanie z gospodarki w Schroniskach:

Schronisko Kamień Wielki z powodu małej ilości pensjonariuszów, konieczności utrzymywania służby, płacenia świadczeń socjalnych, podatków, kosztów remontu, opału, światła. dokładania do wyżywienia pensjonariuszów nie jest samowystarczalne. Dotychczasowe koszty remontu budynków, wynagrodzenia służby, żywienia pensjonariuszów i prowadzenia gospodarki wynosiły 4.604.826 zł oprócz wkładów w naturze osiągniętych z gospodarstwa rolnego i ogrodowego.

Dochodów w tym Schronisku w ogóle nie było.

Schronisko Bystrzyca Górna, którego remont i wydatki na zagospodarowanie wyniosły 1.920.788 zł zaczyna być samowystarczalne i dało dotychczas w przychodzie kwotę 781.265 zł. Jeżeli prowadzone ono będzie w sposób dotychczasowy — przypuszczać należy, iż w ciągu najbliższych czterech lat wszystkie wydatki wyłożone na remont i zagospodarowanie Schroniska w Bystrzycy będą pokryte.

O ile Schronisko w Kamieniu nie zdoła podnieść stanu pensjonariuszy do liczby co najmniej 50 osób, trzeba będzie zrezygnować z jego prowadzenia, gdyż trudno znaleźć odpowiednich ludzi do stworzenia tam dochodowości przez zaprowadzenie bartnictwa, racjonalnego ogrodnictwa, hodowli bobra błotnego itp. Przeciwnie, mimo własnej gospodarki, dokładać się musi około 50.000 zł miesięcznie na opłacanie służby i koszty gospodarowania.

Ze względu na podeszły wiek i zły stan zdrowia, składa prezes do rąk Zarządu swoją funkcję administratora Schronisk i prosi o powierzenie tej funkcji komuś innemu oraz polecenie Komisji Rewizyjnej Związku zbadania ksiąg i dowodów kasowych Schronisk, które prezes w tym celu przyśle do Warszawy.

Prezes przedkłada zaświadczenie Zarządu Miejskiego, Wydział Społeczno-Polityczny z dnia 6 maja 1950 r. L. dz. XVII/PPS jako władzy powołanej do nadzoru nad stowarzyszeniami stwierdzające, że przeprowadzona kontrola w Związku Polskich Zrzeszeń Emerytów Państwowych i Wojskowych w Poznaniu w dniach 13 i 14 lutego i 7 i 8 marca 1950 r. — przez delegatów Zarządu Miejskiego st. m. Poznania (władzy nadzorczej) nie wykazała żadnych usterek tak z punktu widzenia działalności statutowej jak i finansowej wyżej wymienionego stowarzyszenia.

Sprawozdanie prezesa przyjął Zarząd do wiadomości, a ze względu na okoliczność, iż na razie

nie ma odpowiedniego kandydata, który przejąłby funkcję administratora Schronisk i orientował się w tym przedmiocie, uprosił go do prowadzenia nadal swojej czynności aż do czasu wyszukania lub zgłoszenia się innego administratora i upoważnił do przyjęcia pomocy w administrowaniu Schroniskiem w Kamieniu i stworzenia źródeł dochodu umożliwiających samowystarczalność tego Schroniska.

Prezes referuje, że Państwowy Zakład Emerytalny rozporządza funduszem zapomogowym na doraźną pomoc dla emerytów, wynoszącym obecnie jeszcze kwotę około 1.200.000 zł. Emeryci korzystają bardzo mało dotychczas z tego funduszu. Należy więc okoliczność tę podać do wiadomości ogółu czytelników. Warunkiem otrzymania zapomogi jest należenie do Związku i przedłożenie indywidualnego podania popartego przez Związek miejscowy stwierdzający potrzebę udzielenia zapomogi i jej celowość. W danym wypadku chodzi naprawdę tylko o najbiedniejszych emerytów i wdowy, pobierających zaopatrzenie z P. Z. E. i o nadzwyczajną potrzebę jak choroba, wypadek śmierci itp. okoliczności uzasadniające konieczność pomocy.

Omawiano następnie zaleganie niektórych Zrzeszeń z płaceniem składek i uchwalono indywidualne wezwania o uregulowanie oraz o stosowanie się do zaleceń zawartych w „Emerycie” Nr 1/48 odnośnie przedkładania miesięcznych raportów o ruchu członków w Zrzeszeniach należących wprost i bezpośrednio do Związku Zrzeszeń oraz wykazywania za jaką ilość członków składki zostały uiszczone.

Zarząd zwraca uwagę Zarządów, że przy opiniowaniu podań o zapomogi postępować należy z największą sumiennością i ostrożnością w celu uniknięcia nadużyć.

Przypomina ponadto członkom Zarządu, że przeszkoda w wzięciu udziału w posiedzeniu winna być usprawiedliwiona i że trzykrotna nieusprawiedliwiona nieobecność pociąga za sobą utratę mandatu.

Ob. Bułat przypomina konieczność interwencji o uwolnienie emerytów samorządowych od opłat za doręczanie zaopatrzeń emerytalnych. Prezydium interweniować będzie w tej sprawie w Ministerstwie Gospodarki Komunalnej. Okręgowe Związki powinny interweniować w Prezydiach Wojewódzkich Rad Narodowych o wydanie odpowiednich zarządzeń, zwłaszcza, że niektóre dawne władze wojewódzkie już dawno zniosły obowiązek opłaty za doręczanie emerytur świadczeniobiorcom samorządowym.

Na tym posiedzenie zakończono.

## U W A G A !

Przesyłki zbiorowe wysłać będziemy pod adresem Związków, prosimy je o podanie dokładnych adresów w celu uniknięcia zwrotów. Na czekach prosimy Związki o umieszczanie pieczęci Zrzeszenia, a poszczególnych prenumeratorów o wypisywanie najpierw nazwiska a po tym imienia i miejsca zamieszkania pismem czytelnym.

Od nowych i niestałych abonentów przyjmujemy jedynie prenumeratę półroczną i to kalendarzową. Odnosi się to również do abonentów z miejscowości w których nie istnieją Związki, a którzy prenumerują czasopismo przez najbliższy Związek (np. abonent z Groszowic prenumeruje za pośrednictwem Związku w Opolu).



## Zniesienie sankcji stało się ustawą

W Dzienniku Ustaw R. P. Nr 29 poz. 270 z dn. 21 lipca 1950 r. ogłoszona została ustawa z dnia 20 lipca 1950 r. o zniesieniu sankcji oraz ograniczeń w stosunku do obywateli, którzy zgłosili swą przynależność do narodowości niemieckiej, stosownie do omówionego przez nas w „Emerycie” z dnia 15 sierpnia 1950 r. projektu Wicepremiera Ob. Zawadzkiego następującej treści:

Uwzględniając wkład pracy nad odbudową kraju większości obywateli, którzy — ulegając naci skowi okupanta hitlerowskiego — zgłosili swą przynależność do narodowości niemieckiej, oraz mając na uwadze wzmocnienie i ugruntowanie władzy ludowej i jej osiągnięcia we wszystkich dziedzinach życia politycznego, gospodarczego i społecznego — Sejm Ustawodawczy w zósta rocznicę Odrodzenia Polski uznaje, że dojrzały warunki dla zniesienia w stosunku do tych obywateli istniejących dotąd sankcji oraz ograniczeń w korzystaniu przez nich z pełni praw obywatelskich.

Z tej przyczyny stanowi się, co następuje:

Art. 1. 1. Nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza się, przeciwko obywatelom polskim, którzy w czasie wojny pomiędzy 1 września 1939 r. a 9 maja 1945 r. zgłosili przynależność do narodowości niemieckiej lub uprzywilejowanej przez okupanta, bądź też zgłosili pochodzenie niemieckie.

2. Kary, orzeczone za czyny, określone w ust. 1. w całości lub w części nie wykonane, oraz orzeczoną utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych — darowuje się.

Art. 2. Przepisy art. 1 nie mają zastosowania do osób, które popełniły przestępstwo z dekretu z dnia 31 sierpnia 1944 r. o wymiarze kary dla faszystowsko - hitlerowskich zbrodniarzy, winnych zabójstw i znęcania się nad ludnością cywilną i jeńcami, oraz dla zdrajców Narodu Polskiego (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 69, poz. 377, z 1947 r. Nr 65, poz. 390 z 1948 r. Nr 18, poz. 124 oraz z 1949 r. Nr 32, poz. 238).

Art. 3. Upoważnia się Radę Ministrów do wydania w drodze rozporządzenia przepisów dotyczących wykonania ustawy.

Art. 4. Wykonanie ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz wszystkim ministrom.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem 22-go lipca 1950 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: (—) B. Bierut

Prezes Rady Ministrów: w. z. (—) Al. Zawadzki.

W Dz. U. R. P. Nr 32 pod poz. 223 pojawiło się rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 lipca 1950 r. w sprawie wykonania ustawy o zniesieniu sankcji oraz ograniczeń w stosunku do obywateli, którzy zgłosili swą przynależność do narodowości niemieckiej.

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 20 lipca 1950 roku o zniesieniu sankcji oraz ograniczeń w stosunku do obywateli, którzy zgłosili swą przynależność do narodowości niemieckiej (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 270) zarządza się co następuje:

§ 1. Ilekroć w niniejszym rozporządzeniu jest mowa o ustawie, rozumie się przez to ustawę z dn. 21 lipca 1950 r. o zniesieniu sankcji oraz ograniczeń w stosunku do obywateli, którzy zgłosili swą przynależność do narodowości niemieckiej (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 270).

§ 2. Przepisy ustawy wykonuje władza, przed którą toczy się postępowanie lub która zarządza wykonanie orzeczenia.

§ 3. Na postanowienia i zarządzenia władzy, określonej w § 2, służy zażalenie do władzy bezpośrednio wyższej w toku instancji.

§ 4. Umorzenie postępowania karnego będzie uchylone, jeżeli osoba, przeciwko której postępowanie toczyło się, oświadczy w zawitym terminie siedmiodniowym od zawiadomienia o umorzeniu, iż żąda przeprowadzenia postępowania.

§ 5. 1. Jeżeli karę za przestępstwo z art. 1 dekretu z dnia 28 czerwca 1946 r. o odpowiedzialności karnej za odstępstwo od narodowości w czasie wojny 1939—1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 237) orzeczono łącznie z karą za inne przestępstwa, — sąd zastosuje przepis art. 1. ust. 2 ustawy do kary za odstępstwo od narodowości a odnośnie kar za pozostałe przestępstwa — wymierzy karę według ogólnych zasad o karze łącznej.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania w przypadku, gdy jedna z kar została orzeczona za przestępstwa przewidziane w dekreście z dnia 31 sierpnia 1944 r. o wymiarze kary dla faszystowsko-hitlerowskich zbrodniarzy winnych zabójstw i znęcania się nad ludnością cywilną i jeńcami, oraz dla zdrajców Narodu Polskiego (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 69 poz. 377 wraz z późniejszymi zmianami).

§ 6. 1. Orzeczenia o przypadku majątku, zapadłe do dnia wejścia ustawy w życie, pozostają w mocy.

2. Zwolnienie majątku spod zajęcia, dozoru lub zarządu może nastąpić tylko pod warunkiem, że majątek znajdował się w dniu wejścia ustawy w życie jeszcze w posiadaniu właściciela.

§ 7. 1. Koszty umorzonego postępowania ponosi Skarb Państwa.

2. W przypadkach darowania kar pozbawienia wolności i utraty praw publicznych i obywatelskich praw honorowych umarza się nieściągnięte koszty postępowania.

§ 8. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz wszystkim ministrom.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz.

### ODPOWIEDZI REDAKCJI

**Ob. Sereadowski Marcin:** Szpitale miejskie były instytucjami samorządowymi, o ile Obywatel pracował przez szereg lat w takiej instytucji nie może mieć nadziei na uzyskanie legitymacji kolejowej uprawniającej do 50% ulgi przy przejazdach kolejami wzgl. innymi środkami komunikacyjnymi.



## I ja tam byłem

W uzupełnieniu artykułu „Spektatora” p. t. „Złote Gody” zamieszczonego w „Emerycie” Nr 10 z dnia 15 maja br. poczuwam się do obowiązku złożyć imieniem Komitetu organizującego tę uroczystość serdeczne podziękowanie wszystkim Zrzeszeniom za złożenie datków, ofiarowanych dobrowolnie przez poszczególnych członków naszej Rodziny emeryckiej na pokrycie wydatków z tą akcją związanych.

Nie mogę przy tej sposobności nie podkreślić z naciskiem żywiołowej zyczliwości naszych komórek organizacyjnych, które z zrozumieniem przyjęły powziętą przez Komitet inicjatywę jako nurtującą potrzebę własnej duszy, dając tym samym dowody wdzięczności za zabiegi Jubilata około polepszenia bytu materialnego rzesz emeryckich.

Wyrażam równocześnie podziękę członkom Komitetu Organizacyjnego w skład którego weszli delegaci Związków: warszawskiego, radomskiego, bydgoskiego, gliwickiego, wrocławskiego, poznańskiego, toruńskiego i tarnowskiego oraz Kół z Województwa Rzeszowskiego z Brzozowa, Dębicy, Gorlic, Jarosławia, Kolbuszowej, Leska, Leżajska, Przemysła i Przeworska.

Nie wolno mi pominąć zasłużonej podziękii Podkomitetowi Wykonawczemu w Poznaniu za przeprowadzone prace natury technicznej i gospodarczej udanej imprezy.

Obowiązek sprawozdawczy nakazuje mi podać imienny wykaz Związków, których członkowie poparli akcję „Złotych Godów” dobrowolnymi datkami.

Oto zwarty różaniec ziarenek emeryckich w Kraju: Koźmin, Września, Olsztyn, Zbąszyń, Wronki, Środa, Chojnice, Wąbrzeźno, Sieraków, Szamotuły, Leszno, Wejcherowo, Kępno, Prudnik, Chojnów, Koło n. Wartą, Nowa Sól, Tarnowskie Góry, Góra Śląska, Zielona Góra, Przeworsk, Leżajsk, Dębica, Jarosław, Gorlice, Kolbuszowa, Przemysł, Toruń, Wrocław, Aleksandrów Kujawski, Krotoszyn, Ostrów Wielkopolski, Turek, Jarcin, Bydgoszcz, Międzychód, Kluczbork, Warszawa, Gniezno, Cieszyn, Radom, Oława, Kłodzko, Chodzież, Mogilno, Strzelno, Chełmża, Opole, Wielen n. Notecią, Strzelin, Głubczyce, Rypin, Poznań, Rabka, Kęty, Zakopane, Tarnów oraz pojedyncze osoby pp. Tempski z Łobzenicy, Brzę-

czek z Aleksandrowa Kujawskiego, Kochan z Bochni, Emjot z Tarnowa.

Wykaz datków i pozycji rozchodowych znajduje się w aktach Podkomitetu Poznańskiego. Za interesowani ofiarodawcy będą mieli sposobność przeglądu tychże przez swych przedstawicieli w czasie najbliższego Zjazdu Delegatów Związku Zrzeszeń.

Miło mi na zakończenie dać wyraz uczuciom, jakie przeżyliśmy w kolebce ziemi Piastowskiej w dniu 24 kwietnia br.

„Dzień ten był nam naprawdę wiosną i naszą atrakcją rodzinną. Wynieśliśmy z Poznania pamiątkę, której się w życiu nie zapomina, pamiątkę tak drogą, że nie zawaham się dla porównania zacytować mickiewiczowskich słów, zapisanych w XI. Księdze Pana Tadeusza: „Raz tylko taką wiosną miałem w życiu”, co w zastosowaniu do nas emerytów państwowych brzmi: raz tylko taką wiosną mieliśmy pod życia jesień... Długie nasze lata, pełne westchnień w rzece łez kapanych, całe grudnie naszej jesieni ukołysała w kwietniu jedna chwilka. Dziś chcielibyśmy, by w rejestrze grudniów jesiennych takich kwietniowych chwilek było jak najwięcej, jeszcze w bieżącym roku budżetowym bo do kalendarzowego kwietnia bardzo jeszcze daleko a mróz (zimny dreszcz) chodzi nam po kościach mimo skwarne i upalne lata...!

Oby jedna taka chwilka położyła kres naszym westchnieniom, oby nam przyniosła wczasy zasłużone!

Niech mi wolno będzie upamiętnić kwietniowe przeżycia emeryckie małą dygresją skierowaną w stronę zawsze nam życzliwego p. Redaktora dygresją obciążającą Komitet Organizacyjny względnie jego przewodniczącego zarzutem, że z powodu przeoczenia w zaproszeniu na „Złote Gody” Kochanego P. Redaktora. On napewno nie omieszkałby zamknąć kwietniowej jednodniówki słowami: „I ja tam byłem, miód i wino piłem, (nie gorsze niż to w Kannie Galilejskim (przypisek zecera), a com widział i słyszał, w Emerycie umieściłem” — by kiedyś, gdy nas już nie będzie, czytały nasze wnuki i prawnuki.

Tarnów, 22 lipca 1950 r.

Jan Madej,

Przewodniczący Komitetu „Złotych Godów”.

## Ważne dla emerytów P. K. O.

Na żądanie emerytowanych funkcjonariuszów P. K. O. zwróciliśmy się do Powszechnej Kasy Oszczędności Centrala w Warszawie z prośbą o zastosowanie co do nich postanowień ustawy z dnia 1 lipca 1949 r. Dz. U. R. P. Nr 42, poz. 304 — Pismem z dnia 21 lipca 1950 r. otrzymaliśmy następującą odpowiedź:

Powszechna Kasa Oszczędności Centrala  
w Warszawie

L. dz. Org. I. 50.

Do P. T. Związku Zrzeszeń Emerytalnych  
w Poznaniu, ul. Limanowskiego 11.

W odpowiedzi na Wasze pismo zawiadamiamy uprzejmie, iż na zasadzie ustawowego obowiązku zapewnienia pracownikom PKO świadczeń emerytalnych w niemniejszym zakresie niż w ubezpieczeniu społecznym. Poczta Kasa Oszczędności podwyższyła z ważnością od dnia 1 stycznia 1949 roku wysokość minimalnych świadczeń emerytalnych do wysokości analogicznych świadczeń rentowych przyznawanych obecnie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych tj. do wysokości 3.000 zł miesięcznie (§ 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 marca 1949 r. w sprawie wysokości świad-



chen rentowych w ubezpieczeniu społecznym) (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 120).

Z uwagi na to, że na podstawie uchwały Zarządu PKO nastąpiło dniem 1. II. 1947 r. podwyższenie świadczeń emerytalnych ob. O. L. w oparciu o obowiązującą taryfę płac dla pracowników czynnych do kwoty zł 5.600, przewyższa zatem znacznie świadczenia wypłacane w analogicznych wypadkach przez Z. U. S. nie może ono na razie ulec zwiększeniu.

Niemniej jednak, opierając się w drodze analogii na przepisach ustawy z dnia 1 lipca 1949 r.

o zmianie niektórych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 42, poz. 304), Zarząd Pocztowej Kasy Oszczędności zwrócił się do Ministerstwa Skarbu z prośbą o wydanie decyzji w sprawie uregulowania wypłaty zaopatrzenia emerytalnego wedle nowej taryfy płac.

W wypadku uzyskania zgody na powyższą prośbę PKO przystąpi niezwłocznie do dokonania wypłat zaopatrzeń na nowej podstawie.

Powszechna Kasa Oszczędności  
(podpisy nieczytelne).

## Listy z Kraju

**Legnica:** Walne Zebranie naszego Koła odbyło się z następującym porządkiem dziennym: odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania, sprawozdanie prezesa, sprawozdanie kasowe i Komisji Rewizyjnej, wybór nowego Zarządu, wnioski i interpelacje.

Protokół z ostatniego zebrania odczytany został przez sekretarza ob. Sabinę Grossman i przyjęty bez zmiany.

Sprawozdanie prezesa złożył ob. Strzępka Jan wyjaśniając, że Koło w Legnicy istnieje od 1-go czerwca 1948 r. i liczyło w dniu 31 grudnia 1948 r. 55 członków, dziś zaś liczy 80 członków. W roku sprawozdawczym odbyło się tylko jedno zebranie członków, ale regularnie co dwa tygodnie zazwyczaj w niedzielę po południu odbywają się w własnym lokalu przy ul. Engelsa 20, informacyjne zebrania, na których omawia się sprawy bieżące i udziela się członkom informacji.

Związek nasz pomaga członkom ile możności, kieruje ich do lekarza urzędowego, wyjednywa rozmaite zaświadczenia potrzebne członkom do osiągnięcia emerytury, bony na kupno przydziałów reglamentowanych itp. Otrzymane dary UNRRA rozdzieliliśmy pomiędzy najbiedniejszych członków a w rozdziale tych darów uczestniczył jako członek komisji prezes naszego Koła.

Prezes wystarał się również o umożliwienie emerytom kupna ziemniaków, oraz o materiał opałowy dla najbiedniejszych członków, przydzielony przez wydział Opieki Społecznej.

Wpływ kasowy wynosił z końcem grudnia 1949 r. kwotę 14.251,— zł, rozchód 2.262,— zł, wskutek czego pozostałość kasowa z końcem roku 1949 wynosiła kwotę 11.989,— zł.

Sprawozdanie kasowe wygłosił skarbnik ob. Filipczuk Karol, zaś sprawozdanie Komisji Rewizyjnej ob. Kastler Jan, który wniosł o udzielenie absolutorium ustępującemu zarządowi, co też nastąpiło.

Do nowego Zarządu wybrani zostali: ob. Łopusiewicz Olga jako prezes, ob. Kastler jako wiceprezes, ob. Grossman Sabina jako sekretarz, skarbnikiem ob. Filipczuk, ławnikami ob. ob. Michalski Augustyn i Tyberska Maria, do Komisji Rewizyjnej ob. ob. Lisowska Maria, Komorowski Edward, Gałazka Marian, a jako zastępcy ob. ob. Bobowski Jan i Kubiak Stefan.

Delegatem na zjazdu wybrany został Michalski Augustyn.

**Tarnowskie Góry:** Walne zebranie naszego Koła odbyło się 4 lipca 1950 r. Prezesem wybrano p. prof. Józefa Tora, zast. p. Franciszkę Urbańczykową, sekretarką Marię Hińczakównę, zast. sekr. Helenę Hińczakównę, skarbnikiem p. Ludwika Szymańskiego. Komisję Rewizyjną tworzą p. Antoni Hanczarek, p. Górską Maria i p. Jonda Paulina.

Z początkiem roku 1949 było członków 56, z końcem roku 1949 było członków 96.

Zebrania mies. 10, Walne 1, zebrania Zarządu ścisłego 2, nadzwyczaj. 3, razem 16 zebrania.

Z darów Unrra otrzymali członkowie 79, płaszczy i kurtek 82 sztuk, koszul wełnianych 98 sztuk, spodni drelchów 59 sztuk, trzewików męskich 41 par, trzewików damskich 34 pary.

Od lipca 1949 r. otrzymywali członkowie bony na mięso aż do końca kwietnia 1950 r. Przydziału węgla, pomimo wielkiego starania ze strony Zarządu nie dało się uzyskać po cenie niższej, jak również talonów na ubrania, pomimo, że już były obiecane i zapłacone. 25. VII. 1949 r. Związek wysłał delegata p. Oźdżyńskiego na Walny Zjazd do Warszawy. Członkowie korzystali ze zniżek do kina przez cały ubiegły rok. Liczba członków wzrastała z chwilą otrzymania bonów i darów Unrry, gdy już bonów nie wydawano trzeba było dużo członków skreślić z powodu niepłacenia składek.

Sprawozdanie kasowe z końcem r. 1949 wynosi: dochód 17.180 zł, rozchód 6.735 zł, saldo 10.445 zł.

**Będzin.** W odpowiedzi na wezwanie Sz. Pana Prezesa, zamieszczone w Nr 12 „Emeryta” spieszę najuprzejmiej donieść, że niejednokrotnie zastanawiałem się nad tym, na jakie wysiłki zmuszona jest zdobywać się Redakcja „Emeryta” aby sprostać swym olbrzymim wymogom, wydając tak poważne bogate w treść czasopismo, niezbędne dla każdego bez wyjątku, emeryta — za zł 90,— kwartalnie.

Doceniając w całej pełni ważność i wielką rolę jaką spełnia to czasopismo wśród całej rzeszy emerytów, będąc poniekąd ich chlebem powszednim i pragnąc, za wszelką cenę, podtrzymać dalszą jego egzystencję, obowiązuję się oprócz zwiększonej o zł 30 kwartalnie prenumeraty, przysyłać kwartalnie minimum zł 100,— na Fundusz prasowy wym. pisma, oraz apeluję i odwołuję się do wszystkich kolegów — emerytów, aby z uwagi



na ważność i aktualność spraw naszych, zechcieli łaskawie poprzeć czynem mój przykład.

Aczkolwiek jestem człowiekiem biednym, uważam jednak, że zadeklarowany przezemnie wydatek, stanowiący znikomą dowód wdzięczności za ofiarną pracę Redakcji czasopisma z Sz. Prezesem na czele, bezwzględnie nie uczyni bodaj wielkiej luki nawet w najskromniejszym budżecie każdego emeryta.

Wychodząc równocześnie z zasady: „bis dat, qui cito dat”, przesyłam przekazem na P. K. O. kwotę zł 330,— z której zł 30,— tytułem wyrównania prenumeraty za III kwartał, zaś zł 300,— tytułem opłaty na Fundusz Prasowy.

Wyrażając swą bezgraniczną wdzięczność Wielce Szanownemu Panu Prezesowi za poniesione ofiarne trudy i olbrzymi wkład pracy honorowej dla dobra wszystkich emerytów, łączę wyrazy głębokiego szacunku i wysokiego poważania

*Stanisław Wacowski*

## Komunikaty

Uchwałą Zarządu Związku Polskich Zrzeszeń Emerytów Państwowych i Wojskowych z dnia 26 listopada 1947 podaną do wiadomości Zrzeszeń w „Emerycie” Nr 1/48 postanowiono, że należące do naszej organizacji stowarzyszenia i związki winny najpóźniej do dnia 15 każdego miesiąca przedkładać Zarządowi Związku Zrzeszeń raporty o ruchu członków na swoim terenie i przekazywać najpóźniej do tego terminu składki członkowskie do Związku od pełnej liczby członków. Niestety zarządzenie to poszło w zapomnienie, przypominamy je i prosimy o jego przestrzeżenie. W jaki bowiem sposób ma Związek wykonywać swoje zadania, jeżeli brak mu stałej ewidencji członków, jeżeli jego zasoby nie wystarczają na pokrywanie najkonieczniejszych wydatków jak lokal, światło, portoria, artykuły biurowe, tramwaje itp. Braki te paraliżują najlepsze chęci i zapał do starań, gdy się odczuwa obojętność członków na trudności tych, którym poruczono ciężkie zadania do spełnienia, — pozostawiono ich bez moralnego i materialnego poparcia.

Przypominamy również że składki do Związku Zrzeszeń przekazywać należy przez P. K. O. Nr I-54327/113.

Apelujemy do wszystkich stowarzyszeń i związków o rozważenie powyższego przypomnienia i stosowania się do zarządzeń wydawanych chociażby w drodze okólników.

**Perkowicz**, sekretarz

**Gizella**, prezes.

**Posiedzenie pełnego Zarządu Związku Polskich Zrzeszeń Emerytów Państwowych i Wojskowych** odbędzie się w Warszawie przy ul. Grochowskiej 342 m. 9 w dniu 18 sierpnia 1950 r. o godz. 10 z następującym porządkiem obrad:

Odczytanie protokołu ostatniego posiedzenia,

Sprawozdanie Prezydium Związku za czas od ostatniego posiedzenia,

Sprawozdanie skarbnika,  
Sprawozdanie Administracji Schronisk,  
Uchwalenie terminu Zjazdu Delegatów Zrzeszeń Emerytalnych,

Wytyczne dalszego postępowania,

Wnioski.

Proszę wszystkich członków Zarządu o wzięcie udziału w posiedzeniu.

**Zygmunt Gizella**

**Kasa Pośmiertna** przy Okręgowym Związku Emerytów w Poznaniu zawiadamia członków, że w miesiącu lipcu br. mieliśmy 3 wypadki śmierci i wypłaciliśmy rodzinom zmarłych 45.000 zł. Prosimy członków Kasy o pokrycie powyższego wydatku po 20 zł za każdy wypadek tj. po 60 zł oprócz zwykłych składek miesięcznych wynoszących 15 zł.

**Koło Wronki**, zawiadamiamy, że ob. Jakób Romiński brał udział w Zjeździe Delegatów.

**Związek Emerytów w Białej Krakowskiej** zawiadamia emerytów rozsianych na terenie tutejszego powiatu, że Urząd Wojewódzki w Krakowie zarejestrował statut Związku, który na tej podstawie rozpoczął swoją działalność z dniem 1 lipca br. jako nowy Związek i prosi emerytów państwowych, wojskowych, samorządowych, emerytki i wdowy po takich funkcjonariuszach o zgłaszanie się do biura Związku przy ul. Komorowickiej Nr 4 w celu zapisania.

### Ulgi w podatku od lokali

Zawiadamiamy członków poznańskich, że w ostatnich dniach otrzymaliśmy następujące pismo:

Prezydium Poznań, dn. 24. 7. 1950 r.  
Miejskiej Rady Narodowej Sieroca 10  
w Poznaniu  
Wydział Finansowy  
Oddział 9

Okręg. Związek Emerytów i Emerytek  
Państwowych, Wdów i Sierót  
P o z n a ń, ul. Młyńska 5

### Dot.: ulg w podatku od lokali na rok 1950 dla emerytów.

Na pismo z dnia 15. 7. 1950 r. donosimy, że wnioski emerytów o ulgi w podatku od lokali rozpatruje się indywidualnie. Prezydium MRN w przypadkach gospodarczo uzasadnionych, wnioski te w ramach uprawnień ustawowych (art. 35 dekretu o zobow. podat. Dz. U R. P. Nr 27, poz. 273/1947 r.) uwzględni.

Za Prezydium R. N.

(—) podpis nieczytelny

p. o. Kierownik Wydziału.

### TREŚĆ NUMERU

Ważne dla emerytów losowych.  
Zniesienie sankcyj karnych.  
Bystrzyca.  
Tabela emerytów policyjnych.  
I ja tam byłem.  
Listy z Kraju.  
Komunikaty.  
Różne.